

Ett idéprogram för att motverka
diskriminering och utestängning i arbetslivet

Equal

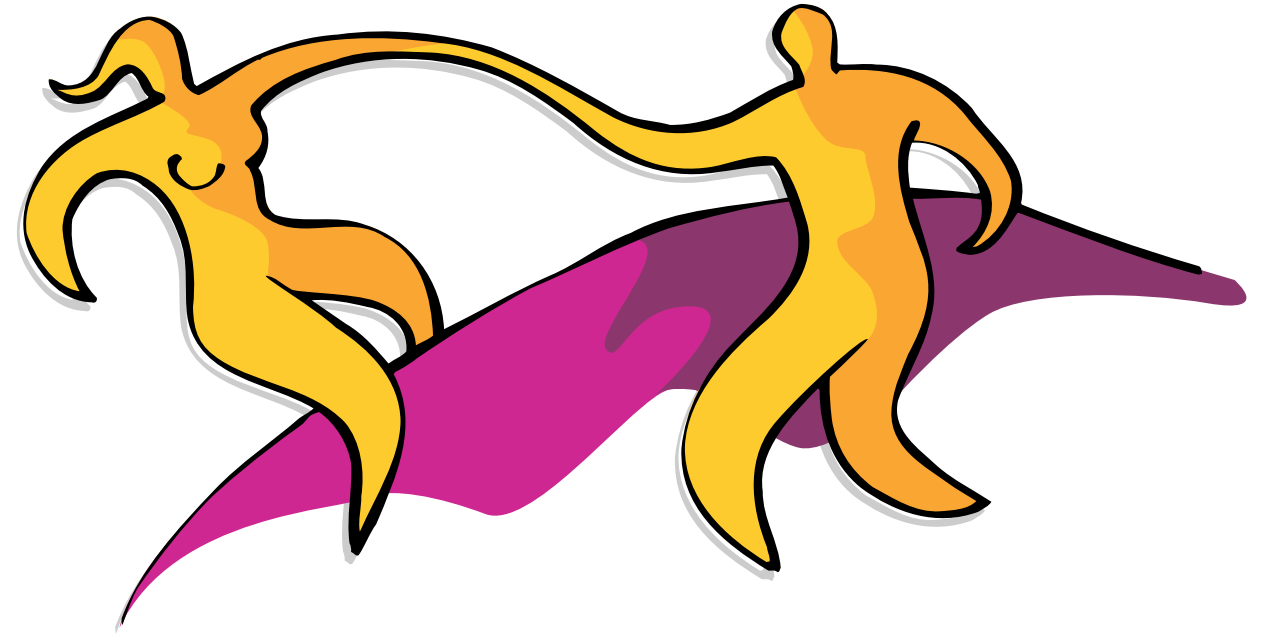
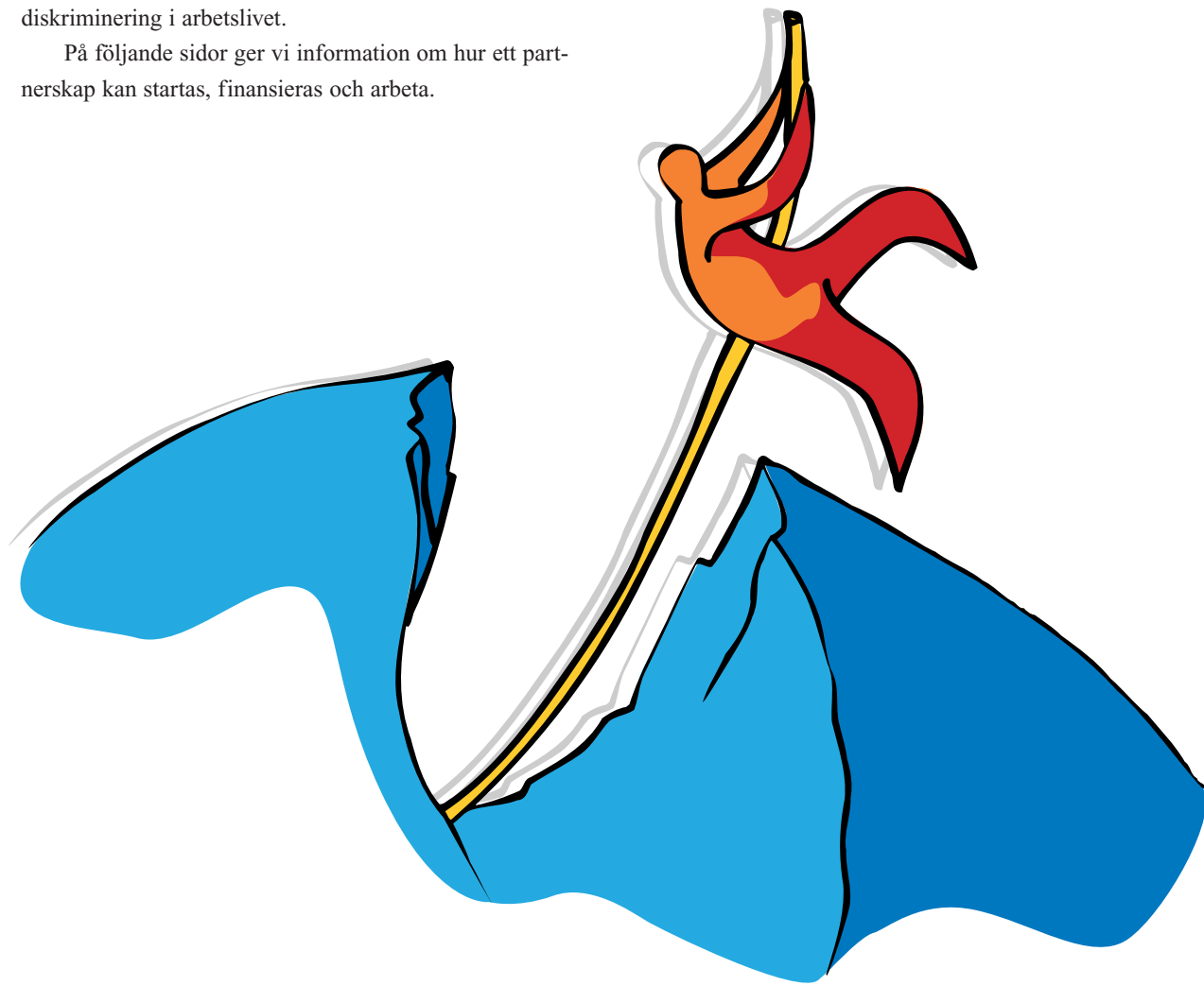
Vad är Equal?

Genom Europeiska Socialfonden driver Svenska ESF-Rådet programmet Equal som ger ekonomiskt stöd åt samarbeten, såsom utvecklingspartnerskap, som bekämpar diskriminering och utestängning i arbetslivet.

Den övergripande målsättningen för Equal i Sverige är ett arbetsliv utan diskriminering och ojämlikhet och som är präglad av mångfald. Ett sådant arbetsliv tar tillvara varje individs kompetens och utvecklingsmöjlighet oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning eller eventuella funktionshinder.

Equal kräver nytänkande. Genom Equal kan organisationer och andra aktörer ansöka om pengar för att kunna driva ett utvecklingspartnerskap och utveckla nya idéer om hur vi ska motverka sådana strukturer som bidrar till diskriminering i arbetslivet.

På följande sidor ger vi information om hur ett partnerskap kan startas, finansieras och arbeta.

Utvecklingspartnerskapet

Grunden för allt arbete inom Equal är utvecklingspartnerskapet. Flera partner ska gå samman och utveckla idéer, arbetssätt och metoder inom ramen för ett gemensamt tema. Utvecklingspartnerskapet bildar på så sätt en dynamisk organisation där deltagarna delar det praktiska och finansiella ansvaret för samarbetet. Partner kan vara offentliga förvaltningar, enskilda organisationer och företag.

Samarbete stärker

Ett utvecklingspartnerskap ska lösa komplicerade uppgifter inom olika områden genom till exempel metodutveckling, forskning och kunskapsutveckling. Detta kräver ofta stora insatser och poängen med utvecklingspartnerskapet är att öka förändringskraften genom att aktörer från olika samhällssektorer samverkar. Respektive aktör bidrar med sin specifika kompetens och erfarenhet. Och tillsammans skapar de ett mervärde som kan bidra till nya innovativa lösningar.

Internationell samverkan

Varje utvecklingspartnerskap ska ha ett etablerat samarbete med ett utvecklingspartnerskap i minst ett annat EU-land.

Samarbetet med andra länder stärker hela Equal-programmet genom att vidga vyerna hos deltagarna, skapa

genvägar till lösningar som redan provats i andra länder samt underlätta en framtida spridning av de uppkomna lösningarna.

Arbeta geografiskt eller sektoriellt

Utvecklingspartnerskapet kan byggas på olika sätt. Det kan ta sin utgångspunkt i en kommun, en stadsdel eller annat geografiskt område. Det kan också vara inriktat på en viss sektor, bransch eller problemområde.

Att bilda ett utvecklingspartnerskap

De steg som man ska ta i beaktande vid bildandet är:

Inledningsvis

- Identifiera området.
- Formulera idé och verksamhetsskiss innehållande: aktörer, verksamhet och spridningspotential.
- Utarbeta budget för det inledande arbetet och uppskattad kostnad för genomförandet.

I ett senare skede komplettera med

- Samarbetsavtal och rollfördelning inom partnerskapet.
- Analys och beskrivning av det verksamhetsområde man skall arbeta inom.
- Formulerad gemensam strategi för utvecklingspartnerskapet.
- Ett detaljerat arbetsprogram.
- En finansieringsplan med uppgifter om medfinansiering samt budget.
- Transnationell plan för arbetet.

Equals fem temaområden

Equal stöder utvecklingspartnerskap med idéer som kan identifiera och undanröja strukturer som diskriminerar och utestänger i arbetslivet. Det kan handla om lagar, regler, rutiner eller allmänna attityder. På europeisk nivå består Equal av nio tematiska områden. Equal i Sverige har valt ut fem av dessa utifrån situationen på vår arbetsmarknad:

Anställbarhet

Utvecklingspartnerskap inom detta temaområde ska bidra till att underlätta inträde och återinträde på en arbetsmarknad som måste vara öppen för alla. Exempel på utvecklingsområden:

- Övergången från skolan till arbetslivet.
- Företagens sociala ansvar.
- Alternativa vägar till sysselsättning.
- Nya vägar till arbetskraften.

Företagaranda

Ge alla möjlighet att starta en affärsverksamhet genom att tillhandahålla de verktyg som är nödvändiga för alla för att starta en rörelse. Det kan också gå ut på att identifiera och utnyttja nya sysselsättningsskapande möjligheter i städer och på landsbygd. Exempel på utvecklingsområden:

- Egenföretagande.
- Nya källor till reguljärt arbete.

Anpassningsförmåga

Att främja livslångt lärande och utveckla rutiner som motverkar utanförskap på arbetsplatsen för att därmed uppmuntra rekrytering och kvarhållande av personer som utsätts för diskriminering och ojämlik behandling i samband med arbetsmarknaden. Exempel på utvecklingsområden:

- Mångfald i arbetslivet.
- Kompensatorisk vägledning för anställda.
- Vägledning och karriärplanering för livslångt lärande.

Lika möjligheter för kvinnor och män

Utvecklingspartnerskap som bidrar till att minska könsskillnader och segregering på arbetsmarknaden. Exempel på utvecklingsområden:

- Insatser för att vidga yrkesvalet för kvinnor och män.
- Kartläggning och analys ur ett jämställdhetsperspektiv av nya branscher med nya arbetsformer och kulturer.

- Insatser för ett integrerat jämställdhetsperspektiv på arbetsmarknaden och i arbetslivet.

Asylsökande

Utvecklingspartnerskap som bidrar till att utveckla former för att integrera asylsökande och bereda dem en möjlighet till ett så normalt liv som möjligt i väntan på asylbeskedet. Exempel på utvecklingsområden:

- Stöd till en meningsfull vistelse i väntan på beslut.
- Stöd till en lyckad integrering vid beslut om uppehållstillstånd.
- Stöd till en lyckad återanpassning till ursprungslandet vid avvisning.

Huvudinriktningar 2004

Från 8 mars till 30 juni 2004 inbjuds aktörer att komma in med ansökningar för nya Equal-projekt. Följande områden inom Equals temaområden prioriteras vid urvalet:

1. *Skola – arbetsliv*: alternativa och kompletterande vägar för att påverka strukturer som hindrar övergången från skola till arbetsliv.
2. *Äldres möjligheter*: arbetsmarknadens och arbetslivets förmåga att låta äldre ha möjlighet att arbeta kvar så länge de önskar samt möjligheter att komma tillbaka till arbetslivet.
3. *Diskrimineringsrelaterad ohälsa*: modeller och arbetsmetoder för påverkan av strukturer och attityder som utestänger, diskriminerar och kan leda till ohälsa.
4. *Könssegregering*: tillvaratagande av etablerade metoder och utvecklande av nya för att få genomslag för erfarenheter om hur könssegregeringen på arbetsmarknaden kan minska.
5. *Asylsökande*:
  - En sammanhållen process för integration och återvändande.
  - Effektivare samarbete mellan myndigheter och frivilligorganisationer.
  - Ökad kunskap om asylsökandes situation, könsperspektiv.

Ansökan och urval

Så här går det till:

Ett antal aktörer/intressenter identifierar ett problemområde/utvecklingsområde – ett område där något behöver förändras och förbättras inom ramen för Equal. Dessa aktörer skall utforma och enas om en strategi för hur man skall arbeta för att finna lösningar på problemet och utveckla verksamheten. Aktörerna är grunden till utvecklingspartnerskapet.

Dessa aktörer/intressenter (minst två från olika samhällssektorer) skall inkomma med en ansökan senast den 30 juni 2004 till Svenska ESF-Rådet.

Denna ansökan skall vara översiktlig och innehålla:

- Vilka partner som från början deltar i utvecklingspartnerskapet och en plan för hur detta utvecklingspartnerskap vidare skall byggas upp.
- En analys av verksamhetsområdet inom vilket man vill bedriva verksamhet/delprojekt.

- En plan för den verksamhet/de delprojekt som skall bedrivas.
- En plan för hur utvärdering av verksamheten skall genomföras.
- En plan för hur spridning och påverkan skall genomföras.
- Budget och kostnadsuppskattning.

En budget för etableringsfasen d v s den tid då partnerskapet bildas, verksamheten/delprojekten detaljplaneras, det transnationella arbetet planläggs, utvärderingen av verksamheten utformas, budget och finansiering detaljplaneras, byggs upp samt en kostnadsuppskattning för den verksamhet som skall bedrivas.

• Ett köns- och mångfaldsperspektiv skall redovisas i alla delar av ansökan.

De tre faserna

Etablering

Den 1 november 2004 meddelas vilka utvecklingspartnerskap som valts ut.

Dessa får maximalt 500 000 för etableringsfasen, d v s för att detaljplanera verksamheten, ingå avtal om bildandet av ett utvecklingspartnerskap och ingå avtal med transnationella partner. Dessa handlingar skall inlämnas snarast, dock senast den 30 april 2005. Svenska ESF-Rådet fattar löpande beslut om den fortsatta verksamheten, *genomförandet*.

Genomförandet

Här genomförs arbetet i de olika delprojekten. Verksamheten följs och utvärderas. Erfarenheter och resultat sprids. Alla aktörer ansvarar för arbetets genomförande. En koordinator anställs som koordinerar arbetet. Det transnationella samarbetet skall ses som en stor potential för arbetet i utvecklingspartnerskapet. Här ges möjlighet att aktivt utbyta erfarenheter, jämföra metoder och rutiner etc. Genomförandet av utvecklingspartnerskapens handlingsplaner kan omfatta en tidsperiod om cirka tre år.

Spridning – påverkan

Arbetet med spridning och påverkan är grundläggande inom Equal. Spridning och påverkan kan dels ses som en löpande och aktiv process under partnerskapets verksamhet, dels som ett sätt att vidareförmedla positiva erfarenheter, metoder och arbetssätt. Equal skall påverka:

- Policy och idéutveckling inom berörda politikområden, strukturer, institutioner och värderingar i samhället som inverkar på människors delaktighet i arbetslivet m m.
- Formella och informella processer, arbetssätt och nätverk i anknytning till arbetslivet.
- Företagens, myndigheternas och organisationernas strategier, produktivitet och tillväxt.
- Enskilda individers och gruppers situation i arbetslivet m m.

Detta görs genom att utveckla och dokumentera kunskap, bearbeta media, delta i samhällsdebatter, arrangera konferenser och seminarier m m.

För att förstärka möjligheten till påverkan skall utvecklingspartnerskapen sammanföras i tematiska grupper. För detta arbete finns särskilda medel. Tematiska grupper kommer även att arbeta på europeisk nivå.

Så här görs urvalet

Särskilda urvalskriterier har utvecklats av Övervakningskommittén som består av representanter för organisationer och myndigheter i Sverige. Övervakningskommittén har som uppgift att följa och övervaka genomförandet av Equal i Sverige. Urvalskriterierna och förklaringar till dessa återfinns i det svenska programkomplementet för Equal och i ansökningshandlingarna som finns på Svenska ESF-Rådets hemsida.

Urvalskriterier

1. Relevanskriterier

Jämställdhet

Mångfald

Tillgänglighet

Transnationalitet

Relevanskriterier som belyser det verksamhetsområde som respektive ansökan vill verka inom. Relevanskriterierna är i första hand jämställdhet, mångfald, tillgänglighet och transnationalitet och de kan tillämpas inom olika tillämpningsområden. Ett minimikrav för att en ansökan skall komma ifråga för en fortsatt och fördjupad bedömning är att det finns en bärande idé och en god gestaltning av hur idén skall kunna omsättas i praktisk verksamhet.

2. Kvalitetskriterier

Nyskapande

Spridning och påverkan

Utvecklingspartnerskapet – sammansättning och delaktighet

Projektgruppen/koordinatörens kompetens

Uppföljning och utvärdering

Budget och medfinansiering

Kvalitetskriterierna har att göra med dels kompetens, nätverk och utvecklingspotential hos respektive utvecklingspartnerskap, dels spridnings- och effektkriterier inklusive utvärdering och självvärdering.

En ansökan skall beakta alla dessa kriterier.

Urvalet inom Equal sker i en sammanhållen process med två delar. Den första delen gäller som nämnts urval av de ansökningar som beviljas medel för att utveckla sitt partnerskap, göra mer detaljerade arbetsplaner och bygga upp det transnationella samarbetet (Etableringsfasen). Detta urval görs mellan 1 juli och 30 oktober, 2004. Den

andra gäller det slutliga ställningstagandet om de utvalda ansökarna lyckats bilda sitt utvecklingspartnerskap och uppfyller de krav på planer, handlingar m m som krävs för övergång till genomförandedelen av Equal. Under etableringsfasen kommer Svenska ESF-Rådet att ge stöd och vägledning i olika former.

Svenska ESF-Rådet beslutar om urval av ansökningar efter samråd med Övervakningskommittén och en bedömargrupp.

Senast den 30 april 2005 skall avtal om bildandet av utvecklingspartnerskap och ett transnationellt samarbetsavtal inlämnas till Svenska ESF-Rådet.

Avtalet om utvecklingspartnerskap skall innehålla en gemensam strategi med i första hand följande innehåll:

- En analys av situationen vad gäller diskriminering, ojämlikhet och utestängning inom det område som projekten skall bedrivas.
- En utförlig verksamhetsplan med mål och prioriteringar samt vilka projekt som skall genomföras. Budget för verksamheten.
- En beskrivning av hur utvecklingspartnerskapet skall styras och hur arbetsuppgifter, ansvar och befogenheter skall fördelas samt hur det finansiella stödet skall förvaltas.

- En handlingsplan för uppföljning och utvärdering av partnerskapet och projekten.
- En handlingsplan för spridning, påverkan och återförande av kunskaper och erfarenheter. Planen skall innehålla en analys av de grupper som skall påverkas.
- Ett åtagande att på både nationell och europeisk nivå delta i spridning och påverkan. För denna fas lämnas särskild finansiering.
- En handlingsplan för att omsätta ett integrerat jämställdhets-, mångfalds- och tillgänglighetsperspektiv.

Det transnationella samarbetsavtalet skall innehålla:

- En handlingsplan med medföljande budget.
- En beskrivning av de roller de transnationella samarbetsparterna skall ha samt vilka metoder och vilka former för beslut som skall användas för att genomföra den gemensamma handlingsplanen.
- En redovisning av hur uppföljning och utvärdering av den gemensamma verksamheten skall genomföras. Utiifrån dessa dokument gör Svenska ESF-Rådet en bedömning om utvecklingspartnerskapet är kvalificerat att gå över till genomförandedelen.

Budget och tidplan

Budget

- Budget för etablering och genomförande av Equal omgång II i Sverige är 230 mkr.
- Antal ansökningar som kommer att beviljas stöd beräknas bli cirka 25.
- För etableringsfasen kommer maximalt 500 000 kronor att beviljas.
- Etableringsfasen finansieras helt med medel från Europeiska socialfonden.
- Budgeten för genomförandefasen skall medfinansieras med minst 50 procent.

Tidplan

- Utlysning 8 mars 2004
- Sista ansökningsdag 30 juni 2004
- Beslut om urval 30 oktober 2004
- Start av etableringsfasen 1 november 2004
- Så snart erforderliga handlingar inlämnats och godkänts av Svenska ESF-Rådet kan verksamhetsfasen inledas.
Sista dag för att inlämna dessa handlingar är 30 april 2005.

Svenska ESF-Rådet
Liljeholmsvägen 28, 3 tr, Box 47141, 100 74 Stockholm
Telefon 08-579 171 00 www.esf.se